



DIAGNOZA POTRZEB SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W GOŁDAPI

Na potrzeby realizacji planowanego wsparcia w ramach Działania 6.3 –
Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027



Spis treści

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy	2
Zastosowana metoda i narzędzie badawcze	2
1. Informacje o Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	3
1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	3
1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi ..	4
1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	5
2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole	6
3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi ..	7
3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	8
3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	9
4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi	10
4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli	11
4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli	13
Podsumowanie	14

Zdefiniowanie celu i zakresu diagnozy

Celem diagnozy było określenie potrzeb dotyczących rodzaju i formy wsparcia dla uczniów i nauczycieli w kontekście planowanego do realizacji wsparcia w ramach Działania 6.3 – Edukacja Ogólnokształcąca FEWIM 2021-2027.

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o zapisy „Wytucznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027”.

Zebrane dane pozwoliły na zdiagnozowanie obszarów problemowych, określenie potrzeb uczniów i nauczycieli, a także opracowanie na tej podstawie działań wspierających Szkołę Podstawową nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi.

Zastosowana metoda i narzędzie badawcze

Do diagnozy szkoły wykorzystano metodę ankietowania uzupełnioną o wywiad osobisty. Diagnoza potrzeb szkoły była przeprowadzana za pomocą elektronicznego kwestionariusza ankiety. Gruntowna i rzeczowa analiza uzyskanych wyników umożliwiła zaplanowanie konkretnego wsparcia dla szkoły (uczniów i nauczycieli).

Elektroniczny kwestionariusz ankiety zawierał dane ilościowe nt. uczniów, w tym z SPE i nauczycieli oraz informacje pozwalające dokładnie określić strukturę i charakterystykę badanej grupy. Dodatkowo część ankiety została poświęcona na badanie potrzeb uczniów w kontekście kształtowania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych) oraz potrzeb nauczycieli w zakresie wykorzystywania w pracy w szkole aktywnych metod nauczania z uwzględnieniem procesu grupowego, umiejętności kształtowania rozwoju u uczniów, rozbudzania ich pasji i zainteresowań oraz odkrywania ich potencjału. Ankieta badała również zakres potrzeb szkoły w kontekście pomocy i materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia zajęć z uczniami, kontekst realizacji założeń edukacji włączającej, a także bariery utrudniające udział w projekcie.

1. Informacje o Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

1.1 Charakterystyka uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

W Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi, zgodnie z danymi z czerwca 2024 r. kształci się 470 uczniów i uczennic (249 dziewcząt i 221 chłopców). Spośród wszystkich uczniów szkoły ok. 29,3% stanowią dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych tj. 138 osób (47 uczennic i 91 uczniów). Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że potrzeba objęcia uczniów w szkole wsparciem w ramach SPE wynika z:

- niepełnosprawności (8 osób)
- z zagrożeń niedostosowaniem społecznym (4 osoby)
- zaburzeń zachowania lub emocji (5 osób)
- specyficznych trudności w uczeniu się (73 osoby)
- z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych (27 osób)
- z przewlekłej choroby (16 osób)
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych (8 osób)
- z niepowodzeń edukacyjnych (10 osób)
- z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi (15 osób)

W szkole prowadzone są 23 oddziały klasowe. Największa liczba uczniów kształci się na poziomie klasy VII (4 oddziały). Z kolei najmniejsza liczba młodzieży pobiera naukę w klasie VIII (1 oddział). Poniższa tabela prezentuje wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2022 i 2023 roku.

Tabela nr 1: Wyniki egzaminu ósmoklasistów w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi w latach 2022 i 2023

Rok szkolny	Język polski	matematyka	Język angielski	Język niemiecki
2021/2022	62,00	44,00	68,00	0,00
2022/2023	61,00	46,00	72,00	98,00

źródło: opracowanie własne

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi w roku szkolnym 2021/2022 w ramach egzaminu kończącego II etap edukacji otrzymali najwyższe wyniki z języka angielskiego (68%), z kolei najniższe z matematyki (44%). Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023 były wyższe względem poprzedniego roku w ramach 2 przedmiotów. Uczniowie otrzymali z języka angielskiego 72%, a z matematyki 46%, zaś z języka niemieckiego 98%. Niższe wartości względem 2022 roku odnotowano w przypadku języka polskiego - 61%. W roku 2022 przeprowadzono egzamin z języka niemieckiego, gdzie uczniowie uzyskali wynik 98%.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że szacunkowo 18% rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi korzysta z pomocy społecznej. 17% uczniów pochodzi z obszarów wiejskich, z czego aż 16% codziennie dojeżdża do szkoły. W placówce kształcą się również uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, autyzmem, zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

W ofercie placówki znajdują się zajęcia: TUS, IS, zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, wyrównawcze, socjoterapeutyczne, a także terapia pedagogiczna. Jednocześnie przeprowadzona diagnoza wskazuje na niewystarczającą ilość dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów i potrzebę wsparcia dzieci i młodzieży o nowe formy, dopasowane do bieżących potrzeb.

1.2 Charakterystyka nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

W Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi pracuje 55 nauczycieli (50 kobiet, 5 mężczyzn)- dane z czerwca 2024 roku. Spośród ogółu kadry 27% pedagogów jest w wieku powyżej 50. roku życia (tj. 13 kobiet i 2 mężczyzn). W szkole aż 60% nauczycieli posiada bogate doświadczenie zawodowe i stopień awansu zawodowego na poziomie nauczyciela dyplomowanego (29 kobiety, 4 mężczyzn). W placówce pracuje 18 nauczycieli mianowanych (17 kobiet i 1 mężczyzna), a także 4 nauczycieli kontraktowych (4 kobiety). W Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi nie pracują nauczyciele z niepełnosprawnością.

Szkoła zatrudnia 10 specjalistów (psycholog, pedagog specjalny, terapeuta integracji sensorycznej oraz czterech logopedów i trzech pedagogów szkolnych) w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów. W placówce pracuje:

- 10 nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (z wyłączeniem nauczycieli nauczania początkowego): 9 kobiet, 1 mężczyzna

- 11 nauczycieli nauczania początkowego (11 kobiet)
- 4 nauczycieli wychowania fizycznego (1 kobieta, 3 mężczyzn)
- 2 nauczycieli bibliotekarzy (2 kobiety)
- 3 nauczycieli świetlicy (3 kobiety).

1.3 Zasoby sprzętowe Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

Przeprowadzona diagnoza potrzeb szkoły wskazuje, że placówka dysponuje następującymi pracownikami przedmiotowymi:

- przyrodniczą, wyposażoną w monitor interaktywny, komputer, pomoce dydaktyczne - modele, mikroskopy, akcesoria do preparatów mikroskopowych w stanie bardzo dobrym;
- matematyczną, wyposażoną w rzutniki, tablice interaktywne, komputery, modele brył, klocki, z czego komputery, tablice i rzutniki kwalifikują się do wymiany;
- chemiczną, wyposażoną w rzutnik, komputer, tablica interaktywna, podgrzewacz wody, rzutnik, niekompletne modele atomów, fartuchy i okulary ochronne. W opinii szkoły wszystkie wymienione sprzęty kwalifikują się do wymiany;
- geograficzną, wyposażoną w rzutnik, komputer, tablicę interaktywną, mapy, globusy, z czego komputer, tablica, rzutnik, mapy kwalifikują się do wymiany;
- fizyczną, która jednocześnie jest pracownią chemiczną, wyposażoną w 2 sztuki maszyn elektrostatycznych, wymagających wymiany
- biologiczną, która jednocześnie jest pracownią przyrodniczą ocenioną na stan bardzo dobry.

Na podstawie danych zawartych w elektronicznym kwestionariuszu ankiety stwierdza się, że szkoła prowadzi nauczanie programowania i wykorzystuje metodę STEAM w edukacji. Posiada roboty wykorzystywane w nauczaniu metodą STEAM, lecz nie posiada klocków konstrukcyjnych. 12 nauczycieli wykorzystuje metodykę STEAM na lekcjach, a 6 nauczycieli również podczas zajęć pozalekcyjnych.

2. Edukacja włączająca – realizacja założeń w szkole

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi realizuje założenia edukacji włączającej. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że placówka w ramach edukacji inkluzyjnej podejmuje działania mające na celu wspieranie uczniów o różnorodnych potrzebach poprzez:

- realizację Indywidualnych Planów Edukacyjnych
- szkolenia dla nauczycieli
- dostosowanie przestrzeni szkolonej
- prowadzenie wsparcia dla uczniów w postaci zajęć ze specjalistami typu psycholog, logopeda, terapeuta integracji sensorycznej
- promowanie postaw inkluzyjnych w społeczności szkolnej
- współpracę z rodzicami
- elastyczność w ocenianiu.

W ramach wsparcia oferowanego uczniom z niepełnosprawnością, szkoła prowadzi zajęcia TUS, IS, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, wyrównawcze, zajęcia socjoterapeutyczne, a także terapię pedagogiczną.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną może wynikać w szczególności z:

- niepełnosprawności
- niedostosowania społecznego
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- zaburzeń zachowania lub emocji
- ze szczególnych uzdolnień
- ze specyficznych trudności w uczeniu się
- deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych
- choroby przewlekłej
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
- niepowodzeń edukacyjnych

- zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Na podstawie diagnozy określono, że uczniowie o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych uczący się w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi potrzebują przede wszystkim:

- materiałów dydaktycznych dostosowanych do swoich potrzeb (potrzeb uczniów ze SPE)
- indywidualnego podejścia w nauczaniu
- elastycznych metod oceniania
- organizacji zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do różnych potrzeb (np. w formie zajęć rozwijających i wyrównawczych)
- wykwalifikowanej kadry pod względem kształcenia uczniów z SPE
- dostępu do technologii wspierających naukę
- podejmowania działań integracyjnych (np. w formie projektów edukacyjnych).

Specjaliści i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi w ramach pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych wykorzystują w pracy oprogramowanie logopedyczne, salę terapii sensorycznej, programy interaktywne, tablice interaktywne oraz pomoce dydaktyczne. Jednocześnie widoczna jest potrzeba zwiększenia ilości zajęć pozalekcyjnych dla uczniów uwzględniających ich różne potrzeby.

3. Potrzeby uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi jest placówką edukacyjną, której zależy na ciągłym rozwoju. Z uwagi na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży oraz kontekst edukacyjny, dyrekcja szkoły zwraca uwagę na weryfikację w pracy kilku obszarów. Z diagnozy potrzeb szkoły wynika, że istotne jest:

- tworzenie warunków do realizacji edukacji włączającej, w tym realizacji zajęć uzupełniających ofertę szkoły dla uczniów z SPE oraz poprzez wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne
- wykorzystywanie sztucznej inteligencji AI
- promowania pozytywnego wizerunku nauczyciela
- działań uświadamiających, skierowanych do uczniów, nauczycieli związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji (w tym ze względu na orientację seksualną).

3.1 Potrzeby nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi dostrzega potrzebę rozwoju wśród kadry pedagogicznej kompetencji, które mogą zwiększyć jakość kształcenia w szkole i pozytywnie wpłynąć na rozwój uczniów. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności rozwiązywania problemów danego wieku rozwojowego, z którym związanych jest szereg zjawisk charakterystycznych dla danych grup wiekowych. Wiąże się z tym potrzeba rozwijania umiejętności moderowania skutecznej współpracy w grupie, a także radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami edukacyjnymi typu higiena cyfrowa i przemoc rówieśnicza. Na proces kształcenia wpłynie również umiejętność kreowania sytuacji wzbudzających motywację wewnętrzną uczniów, a także nauka pracy nowymi metodami aktywizującymi. Wykorzystywanie podczas nauki nowoczesnych, atrakcyjnych dla uczniów metod aktywizujących pozwala rozbudzić ciekawość poznawczą wśród uczniów i wpływa na poprawę jakości lekcji i jej efektywność.

Z przeprowadzonej diagnozy szkoły wynika, że nauczyciele wykazują zainteresowanie rozwojem w ramach poniższych obszarów:

- przygotowanie do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia się zgodnie z ZSU 2030 (tj. wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia i premiujące samodzielność i kreatywność ucznia)
- rozwijanie umiejętności zarządzania własnym rozwojem i karierą zawodową, z uwzględnieniem życia rodzinnego i osobistego
- doskonalenie znajomości posługiwania się nowoczesnymi metodami i technikami w pracy dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem ICT i AI
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu
- rozwijanie umiejętności w ramach budowania postaw proekologicznych wśród uczniów
- rozwijanie metod nauczania i uczenia się sprzyjających kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności wśród uczniów.

Przeprowadzona diagnoza pozwala na wyłonienie problemu związanego z dyskryminacją wśród dzieci i młodzieży, które mogą wystąpić w środowisku szkolnym i poza nim. Szeroko rozumiana dyskryminacja obejmuje wszystkie formy nierównego traktowania, które mogą mieć wpływ na rozwój uczniów oraz ich dobrostan. Ważne jest, aby szkoła i społeczność uczestniczyły w działaniach związanych z dyskryminacją oraz promowały równość i bezpieczeństwo w każdym przypadku korzystania z życia szkolnego i społecznego. Nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza

Kościuszki w Gołdapi z uwagi na realny wpływ na kształtowanie postaw wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w tym kontakt i współpracę z rodzicami, potrzebują wsparcia w ww. temacie w postaci:

- scenariuszy do prowadzenia zajęć z uczniami
- przygotowania do prowadzenia spotkań z rodzicami w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji w środowisku szkolnym.

3.2 Potrzeby uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

Zgodnie z założeniami Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 mającej na celu przygotowanie młodych ludzi do skutecznego funkcjonowania w globalnym społeczeństwie, wspieranie ich rozwoju osobistego i zawodowego oraz umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, wśród kompetencji podstawowych, które należy kształtować u uczniów szkoła wymienia te związane z rozumieniem i tworzeniem informacji. Kładzie również nacisk na kompetencje matematyczne i kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych oraz technologii i inżynierii.

Wśród kompetencji przekrojowych ważnych dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi jest rozwijanie umiejętności:

- cyfrowych
- osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się
- obywatelskich
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów
- w zakresie pracy zespołowej
- związanych z kreatywnością i innowacyjnością.

Diagnoza przeprowadzona w szkole pozwoliła na określenie potrzeb uczniów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych, przekrojowych w szkole). Zgodnie z jej wynikami dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi potrzebują:

- zwiększenia odwagi w zakresie podchodzenia do wyzwań edukacyjnych
- zwiększenia zaangażowania uczniów w proces edukacji
- zwiększenia poziomu koncentracji w klasie
- zwiększenia motywacji i ciekawości poznawczej
- obniżenia poziomu agresji pomiędzy uczniami i poprawy ich poziomu komunikacji

- rozwijania umiejętności wykorzystywania narzędzi ICT w celach edukacyjnych
- zwiększenia wśród uczniów świadomości lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturalnego
- zwiększenia poczucia własnej wartości wśród uczniów
- rozwijania postaw proekologicznych.

Ponadto uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi potrzebują realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez udział w warsztatach mających na celu budowanie postawy otwartości i przeciwdziałania dyskryminacji oraz dostęp do materiałów informacyjnych w zakresie kształtowania szacunku do różnorodności, budowania postawy akceptacji i tolerancji, przeciwdziałania stereotypom i wykluczeniu wśród uczniów. Z punktu widzenia funkcjonowania szkoły i ucznia w szkole, istotną potrzebę stanowi przygotowanie nauczycieli do właściwego reagowania na postawy dyskryminacyjne.

4. Sytuacja problemowa w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi

Dokładne i precyzyjne zdefiniowanie problemów, jakie dostrzega szkoła pozwala na rzetelne przygotowanie jej do reagowania na zmieniające się potrzeby nauczycieli oraz na potrzeby rozwojowe uczniów. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi dostrzeżono poniższe obszary wymagające wsparcia, które wpływają na jakość kształcenia i funkcjonowanie szkoły:

- niewystarczająca ilość zajęć pozalekcyjnych stwarzających możliwość kształtowania u uczniów w sposób praktyczny kompetencji kluczowych (umiejętności podstawowych i przekrojowych), w tym w zakresie integrowania nauki, inżynierii, sztuki i matematyki oraz kreatywnego myślenia i przygotowanie do funkcjonowania we współczesnym świecie
- niewystarczająca oferta w postaci zajęć dodatkowych dla uczniów, które rozwijałyby ich pasję, zainteresowania w kontekście indywidualnych potrzeb
- niewystarczająca ilość zajęć dodatkowych dla uczniów posiadających specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe
- niewystarczające wsparcie uczniów w zakresie edukacji ekologicznej, mającej na celu m.in. potrzebę ochrony przyrody i równowagi ekologicznej oraz edukacji finansowej skoncentrowanej m.in. na kształtowaniu postawy przedsiębiorczej

- konieczność przeciwdziałania przejawom dyskryminacji w środowisku szkolnym poprzez działania uświadamiające, skierowane do uczniów i nauczycieli
- niewystarczający rozwój nauczycieli w zakresie aktywnych metod nauczania z uwzględnieniem procesu grupowego, umiejętności kształtowania rozwoju u uczniów, rozbudzania ich pasji i zainteresowań, a także odkrywania ich potencjału
- brak adekwatnego przygotowania nauczycieli do pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi

4.1 Zapotrzebowanie na wsparcie wynikające z sytuacji problemowej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi i zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli

Przeprowadzona diagnoza szkoły pozwoliła na określenie obszarów wymagających wsparcia w szkole. Analiza potrzeb uczniów i nauczycieli stanowiła kierunek opracowywania dalszych działań, które stworzą warunki do pełnego rozwoju zawodowego zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Wsparcie kierowane do uczniów i nauczycieli powinno uwzględniać aktywne formy przekazu, szkolenia/kursy i warsztaty, realizację projektów edukacyjnych.

W związku z tym dostrzega się potrzebę odpowiedniego przygotowania nauczycieli do pracy z dziećmi i młodzieżą i jednocześnie wskazuje kierunek i zakres potrzebnego wsparcia dla uczniów w postaci zajęć dodatkowych w ramach **poniższych obszarów**, które sprzyjają kształtowaniu w praktycznym działaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych:

- pracy metodą eksperymentu (z wykorzystaniem niezbędnego sprzętu i narzędzi do prowadzenia zajęć), która przygotowuje pedagogów do kształcenia zorientowanego na ucznia, gdzie promuje się samodzielność, kreatywność oraz aktywną rolę ucznia w procesie kształcenia. Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności pracy metodami aktywnymi, rozwijającymi umiejętności wnioskowania u uczniów, samodzielnego dochodzenia do rozwiązania, dzięki czemu nauczanie stanowić będzie proces, a nie jedynie odtwórcze podejście do uczenia się. Dla dzieci i młodzieży ze szkoły niezbędny jest dostęp do zajęć wykorzystujących interdyscyplinarne podejście i integrację treści poprzez rozwijanie umiejętności podstawowych z zakresu np. nauk przyrodniczych,

ekologicznych, dbania o zdrowie, technologii i inżynierii, mechaniki, dronów, robotyki i programowania oraz nauk ścisłych z wykorzystaniem metody eksperymentu.

- pogłębiania umiejętności pracy z uczniami, w tym uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi w zakresie rozwoju umiejętności osobistych (m.in. wspierania dobrostanu fizycznego i emocjonalnego, motywacji do działania, budowania sprawczości) oraz związanych z uczeniem się. Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności pracy w roli przewodnika, tutora, by aktywnie włączać uczniów w proces nauki poprzez wykorzystanie aktywnych technik uczenia się oraz wzmacniania i utrzymania motywacji u uczniów, w tym dzieci i młodzieży z SPE. Uczniowie potrzebują dostępu do zajęć odpowiadających ich potrzebom i możliwościom w ramach rozwoju umiejętności osobistych, w tym zarządzania własnym uczeniem się i wspierania kondycji psycho-fizycznej oraz budowania motywacji i radzenia sobie z wyzwaniami.
- poszerzania kompetencji nauczycieli w zakresie rozwoju u uczniów umiejętności społecznych, obywatelskich, kreatywności oraz przedsiębiorczości. Nauczyciele potrzebują rozwijania umiejętności prowadzenia procesu grupowego w ramach pracy z uczniami z wykorzystaniem inspirujących i angażujących metod (np. projektów edukacyjnych), a nie odtwórczych metod, które pozwolą wzmacniać postawy przedsiębiorcze i będą jednocześnie wyzwalać wśród uczniów potencjał i chęć do podejmowania aktywności obywatelskiej i inicjatyw edukacyjnych. W celu wzmocnienia wśród uczniów odpowiedzialności za podejmowane działania, niezbędne jest wzbudzenie w nich motywacji do twórczego działania poprzez wzmacnianie kompetencji społecznych, budowanie sprawczości i podejmowania inicjatyw. Uczniowie potrzebują organizacji zajęć rozwijających postawy aktywności i wychodzenia z inicjatywą, w tym podejmowania działań obywatelskich.
- kształtowania wśród dzieci i młodzieży otwartości na rozwój ekspresji kulturalnej, a także różnorodnych pasji i zainteresowań. Nauczyciele potrzebują dostępu do wiedzy i umiejętności z różnorodnych dziedzin, wykraczających poza realizowane w szkole, w celu prowadzenia zajęć dodatkowych dla uczniów, a także dostępu do materiałów dydaktycznych możliwych do wykorzystania podczas zajęć. Pobudzanie ekspresji kulturalnej wśród uczniów wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli również poprzez stosowanie metod sprzyjającym kształtowaniu postaw kreatywności i innowacyjności. Uczniowie ze szkoły wymagają organizacji zajęć pozalekcyjnych, które pozwolą na kreatywne spędzanie czasu wolnego, ale przede wszystkim obcowanie z szerokokorozumianą kulturą, a także pobudzenia do poszukiwania

i odkrywania własnych pasji i twórczego rozwoju. Wśród zdiagnozowanych, możliwych do realizacji form wsparcia kierowanych do uczniów w zakresie rozwijania pasji i zainteresowań występują np. zajęcia z zakresu doświadczenia, zajęcia teatralno-muzyczno-taneczne, zajęcia sportowe, przyrodnicze, kulinarne, dotyczące redukcji stresu.

4.2 Bariery związane z udziałem w projekcie wśród uczniów i nauczycieli

Przeprowadzona diagnoza potrzeb Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi weryfikuje trudności i bariery w organizacji pracy szkoły oraz udziale w projekcie nauczycieli i uczniów. Identyfikacja tych barier jest kluczowa dla skutecznych strategii wsparcia. Wśród barier utrudniających udział w projekcie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi zdiagnozowano:

- ze strony uczniów niechęć do udziału w zajęciach spowodowane brakiem czasu na „kolejne” dodatkowe zajęcia
- ze strony nauczycieli brak czasu na udział w szkoleniach spowodowany natłokiem obowiązków.

Zaproponowane na etapie realizacji projektu zajęcia, aktywności czy wydarzenia powinny mieć charakter nowoczesny, atrakcyjny, sprzyjający dobrej motywacji i podnoszący zainteresowanie ich udziałem, pomimo licznych zadań i obowiązków wynikających z dotychczasowych zobowiązań.

Podsumowanie

Przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Gołdapi diagnoza potrzeb i problemów pozwala na precyzyjne przygotowanie programu działań mających na celu podniesienie jakości kształcenia, zwiększenie motywacji do pracy oraz chęci do nauki. Aby zapewnić atrakcyjność i nowoczesność nauczania, która zwiększy zapał i zaangażowanie uczniów oraz poprawi ich możliwości do działań, konieczne jest podniesienie poziomu motywacji do pracy nauczycieli oraz umożliwienie im udziału w nowoczesnych formach doskonalenia zawodowego.

Kluczowymi obszarami wynikającymi z analizy potrzeb szkoły są działania mające na celu dalszy rozwój oferty edukacyjnej, w postaci zajęć pozalekcyjnych z elementami edukacji włączającej oraz zapewnienie niezbędnego sprzętu i materiałów do ich prowadzenia oraz wsparcie nauczycieli w wiedzę i umiejętności wykorzystywania w sposób efektywny aktywnych metod pracy, korzystania ze sztucznej inteligencji w pracy dydaktycznej. Drugi obszar zainteresowania szkoły w zakresie wsparcia związany jest z promocją pozytywnego wizerunku nauczyciela, szacunku dla drugiego człowieka oraz działań przeciwdziałających dyskryminacji, szeroko pojętemu wykluczeniu społecznemu.

Istotne dla nauczycieli w pracy dydaktycznej są skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia i premiujące jego samodzielność i kreatywność. Nauczyciele dostrzegają potrzebę edukacji w zakresie przygotowania się do kształcenia zorientowanego na ucznia i jego innowacyjność w działaniu. Jednocześnie wśród zdiagnozowanych potrzeb nauczycieli pojawia się problem wypalenia zawodowego i brak czasu na realizację dodatkowych zadań, zajęć czy innych przedsięwzięć. Dlatego też świadomość zagrożenia staje się doskonałą okazją do podjęcia działań zaradczych, jak również dla wielu nauczycieli profilaktycznych.

Ważnym obszarem, wynikającym z przeprowadzonej diagnozy, jest konieczność objęcia uczniów szkoły wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych oraz przekrojowych. Poprzez udział w zajęciach dodatkowych, pozalekcyjnych będzie można rozwijać wśród uczniów postawy mające na celu zwiększenie poziomu odwagi i motywacji w rozwiązywaniu zadań trudnych i wymagających. Podniesienie poziomu ciekawości poznawczej uczniów pozwoli na podchodzenie do wyzwań edukacyjnych, a sukces w ich realizacji zmniejszy poziom agresji, niepokoju, poprawi komunikację interpersonalną z rówieśnikami oraz nauczycielami.

Z uwagi na specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe, w tym wynikające z niepełnosprawności uczniów, którzy są członkami społeczności szkolnej, przeprowadzona diagnoza

wskazuje na potrzebę realizacji w szkole dodatkowych zajęć mających na celu poprawę jakości pracy ze wszystkimi uczniami, wsparcie uczniów z SPE.

Dlatego też rekomenduje się potrzebę skupienia na indywidualnym podejściu do nauczania, podkreślaniu elastycznych metod oceniania, dostępu do technologii wspierających edukację włączającą, jak również organizację zajęć pozalekcyjnych mających na celu działania integrujące społeczność szkolną. Jednocześnie należy pamiętać o wzmacnianiu postaw empatycznych, polegających na tolerancji, otwartości. Zatem zajęcia dodatkowe powinny skupiać się na budowaniu więzi polegających na kształtowaniu szacunku do różnorodności, przeciwdziałaniu stereotypom i wykluczeniu wśród uczniów. Proponuje się warsztaty z kształtowania kompetencji obywatelskich, interpersonalnych i społecznych.

W oparciu o wyniki diagnozy rekomenduje się aktywizujące metody pracy z uczniami, zwiększające poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za decyzje i działania. Proponuje się warsztaty prowadzone metodą eksperymentu i wykorzystywania narzędzi krytycznego myślenia.

W zakresie wsparcia dla nauczycieli rekomenduje się warsztaty z prowadzenia eksperymentu z wykorzystaniem narzędzi metodycznych, a także w zakresie podniesienia wiedzy i umiejętności w kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności uczenia się.

SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 3
Im. Tadeusza Kościuszki
19-500 GOŁDAP ul. Kościuszki 25
tel. 615-08-54; 615-22-55
NIP 847-10-26-368; NI 000256426

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej Nr 3
w Gołdapi

12.09. 2024

mgr Łaszek Kotel

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis Dyrektora szkoły

BURMISTRZ GOŁDAPI

13.09. 2024

Konrad Kazaniecki

Diagnozę zatwierdzono - data i podpis przedstawiciela Organu prowadzącego